

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. B.**, bývajúceho v D., zastúpeného JUDr. J. B., advokátom so sídlom vo Z., proti žalovaným **1/ I. N.**, bývajúcemu v L., zastúpeného Mgr. P. N., bývajúcim v L., **2/ A., a.s.** so sídlom v B., IČO: X. o **zaplatenie 963,93 €** s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 5 C 46/2006, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. novembra 2009 sp. zn. 23 Co 173/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným 1/ a 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom z 27. februára 2009 č.k. 5 C 46/2006-186 uložil žalovanému 1/ I. N. povinnosť spoločne a nerozdielne s T. N. (synom žalovaného 1/) nahradiť žalobcovi škodu vo výške 118,18 € s úrokom z omeškania určeným vo výroku tohto rozsudku a „príslušenstvom 675,46 €, všetko do 3 dní“. Žalobu zamietol voči žalovanej 2/ a tiež v časti „zaplatenia istiny 273,70 € a časti príslušenstva pohľadávky úrokov z omeškania vo výške 9 % ročne od 6. septembra 2004 do 16. januára 2006 a úrok z omeškania 3 % ročne od 27. januára 2006 do 1. marca 2006, úrok z omeškania vo výške 2 % ročne od 2. marca 2006, a úrok z omeškania vo výške 1 % ročne od 3. júna 2006 do 1. augusta 2006, úrok z omeškania 1,5 % od 25. mája 2007 do zaplatenia“. Vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázané splnenie predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa v súvislosti s tým poukázal aj na právoplatný rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda z 20. júla 2005 č.k. 1 T 11/2005-158 odsudzujúci T. N. a ukladajúci mu povinnosť nahradiť žalobcovi škodu. Zodpovednosť

za škodu spôsobenú žalobcovi vyvodil súd prvého stupňa v prípade žalovaného 1/ z toho, že v rozhodujúcom čase bol prevádzateľom motorového vozidla, ktoré bolo použité pri trestnej činnosti, a v prípade T. N. z toho, že toto vozidlo osobne viedol. Žalobu voči žalovanej 2/ odôvodnil tým, že ako poisťovateľka nezodpovedá za predmetnú škodu. Zamietnutie žaloby nad priznanú sumu odôvodnil neopodstatnenosťou tejto časti žaloby.

Na odvolanie žalobcu a žalovaných 1/ a 2/ Krajský súd v Trnave uznesením z 30. novembra 2009 sp. zn. 23 Co 173/2009 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že po prejednaní veci na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, nesprávne aplikoval právny predpis a jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Osobitne poukázal na to, že súd prvého stupňa bez náležitého vysvetlenia uložil povinnosť aj tomu, kto nebol účastníkom predmetného občianskeho súdneho konania (T. N.). Vytkol mu tiež, že vôbec nevysvetlil dôvody (opätovného) rozhodovania o náhrade škody, o ktorej už bolo rozhodnuté v trestnom konaní, a ponechal bez povšimnutia procesný úkon, ktorým subjekt označený ako žalovaný 2/ prejavil vôľu vstúpiť do konania na strane žalovaného. Odvolací súd vzhľadom na uvedené zrušil prvostupňový rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.

Uznesenie odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, v ktorom uviedol, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. K tejto procesnej vade došlo 30. novembra 2009 na pojednávaní pred odvolacím súdom v dôsledku porušenia § 101 ods. 2 O.s.p. Napriek tomu, že svoju neúčast' na uvedenom pojednávaní vopred riadne ospravedlnil a odôvodnil zdravotnými dôvodmi spojenými s jeho práceneschopnosťou, bola vec v rozpore s týmto ustanovením prejednaná a rozhodnutá v jeho neprítomnosti. So zreteľom na predmetnú vadu žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný 1/ vo vyjadrení k dovolaniu vyslovil názor, že žalobcovi nebola odňatá možnosť pred súdom konať. Žalobca nepreukázal súdu svoju práceneschopnosť v čase odvolacieho pojednávania a jeho dovolanie neprípustne smeruje proti zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu. V dôsledku zrušenia prvostupňového rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie bude v danom prípade konanie na súde prvého stupňa ďalej prebiehať, takže žalobca

má stále zachovanú možnosť realizovať všetky procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania. Neprípustné a neopodstatnené dovolanie žalobcu žiadal preto „zamietnuť“.

Aj podľa vyjadrenia žalovanej 2/ nebol 30. novembra 2009 daný dôležitý dôvod na odročenie odvolacieho pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.) a žalobcovi nebola odňatá možnosť pred súdom konať. Dovolanie žalobcu žiadala „zamietnuť“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvého stupňa a vec bola vrátená na ďalšie konanie, nie je v týchto ustanoveniach uvedené. Prípustnosť dovolania žalobcu proti napadnutému uzneseniu preto z § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nevyplýva.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený podľa § 221 ods. 1 O.s.p., nie je prípustné dovolanie z iných dôvodov než uvedených v § 237 O.s.p. (viď aj R 34/1995).

V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal; existencia vád tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní na odvolacom súde nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd na prejednanie odvolania nariadil odvolacie pojednávanie (§ 214 ods. 1 O.s.p.), termín ktorého určil na 30. novembra 2009. O tom boli účastníci upovedomení súdom na predchádzajúcom pojednávaní 4. novembra 2009 (viď č.l. 284 spisu). Zo zápisnice spísanej na odvolacom pojednávaní 30. novembra 2009 (viď č.l. 294 spisu), na ktorom bolo vydané dovolaním napadnuté uznesenie, vyplýva, že žalobca a jeho právny zástupca sa tohto pojednávania nezúčastnili.

Právny zástupca žalobcu dôvody ich neúčasti na pojednávaní 30. novembra 2009 vysvetlil v „ospravedlnení neúčasti na pojednávaní“ vyhotovenom 23. novembra 2009 (viď č.l. 289 spisu). V tomto procesnom úkone je uvedené, že žalobca sa 16. novembra 2009 podrobil operatívnejmu zákroku s predpokladanou dobou rekonvalescencie 4 – 5 týždňov, je z tohto dôvodu práceneschopný a trvá na osobnej účasti na odvolacom pojednávaní. Právny zástupca žalobcu výslovne uviedol, že v čase tohto oznámenia nevie zabezpečiť lekársku správu o uvedenej skutočnosti a predloží ju na najbližšom pojednávaní. Z týchto dôvodov požiadal súd aj o odročenie predmetného pojednávania.

V rozhodnutí publikovanom pod R 31/1995 Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že choroba účastníka preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou je dôležitým

dôvodom v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.; ak účastník konania v takomto prípade požiadal včas o odročenie pojednávania, prejednanie veci v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Vzhľadom na to bolo aj v danom prípade potrebné posúdiť, či žalobca svoju práceneschopnosť odvolaciemu súdu riadne preukázal.

Žalobca v dovolaní poukázal na doklad o jeho práceneschopnosti, ktorý bol vystavený 21. septembra 2009 (viď č.l. 260 spisu); tento doklad bol použitý na ospravedlnenie neúčasti žalobcu a jeho právneho zástupcu na odvolacom pojednávaní 5. októbra 2009. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ale tento doklad nepreukazuje práceneschopnosť žalobcu 30. novembra 2009 – práve z ospravedlnenia založeného na č.l. 289 spisu totiž vyplýva, že v čase jeho vyhotovenia (to znamená 23. novembra 2009) nemal zástupca žalobcu k dispozícii lekársku správu o práceneschopnosti žalobcu a mal v úmysle predložiť ju na najbližšom pojednávaní. Z toho logicky vyplýva, že takto by sa bezpochyby nebol vyjadril, pokiaľ by do spisu už založený doklad o práceneschopnosti z 21. septembra 2009 (č.l. 260 spisu) bol dokladom o (pretrvávajúcej) práceneschopnosti žalobcu v čase odvolacieho pojednávania uskutočneného 30. novembra 2009. Aj z ďalších formulácií ospravedlnenia založeného v spise na č.l. 289 vyplýva, že dôvodom tvrdenej práceneschopnosti žalobcu 30. novembra 2009 je jeho zdravotný stav po údajnom chirurgickom zákroku 16. novembra 2009, teda nie jeho zdravotný stav v čase vystavenia dokladu o práceneschopnosti z 21. septembra 2009 (č.l. 260 spisu).

K dovolaniu pripojil žalobca potvrdenie jeho ošetrojúceho lekára z 5. novembra 2009 (č.l. 310 spisu), v zmysle ktorého žalobca „má na 16. novembra 2009 plánovaný chirurgický zákrok; jeho zotavenie a rekonvalescencia potrvajú cca 5 – 6 týždňov“. K tomu dovolací súd uvádza, že ide o potvrdenie budúceho, ešte iba plánovaného zámeru uskutočniť chirurgický zákrok, nie potvrdenie o realizácii tohto zámeru. Samo takéto potvrdenie nepreukazuje práceneschopnosť žalobcu 30. novembra 2009. Treba dodať, že podobne by práceneschopnosť žalobcu v uvedený deň nebola preukázaná ani v prípade, že by zápisnica o pojednávaní uskutočneného 4. novembra 2009 obsahovala oznámenie žalobcu (o ktorom tvrdí, že bolo ním prednesené, avšak zápisnične nepodchytené), že sa v krátkej budúcnosti, konkrétne 16. novembra 2009, podrobí chirurgickému zákroku a že 30. novembra 2009 bude práceneschopný.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že v spise sa nenachádza relevantný doklad o práceneschopnosti žalobcu k 30. novembru 2009.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých rozhodnutiach uviedol, že dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), skúma súd predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej sa vyvodzuje existencia tvrdeného dôležitého dôvodu (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. decembra 2006 sp. zn. 3 Cdo 294/2006, z 24. novembra 2008 sp. zn. 3 Cdo 181/2008, z 22. augusta 2007 sp. zn. 5 Cdo 53/2007 a z 19. mája 2010 sp. zn. 5 Cdo 34/2010). Pokiaľ táto skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o žiadosti o odročenie hodnoverne preukázaná, zostáva žiadosť účastníka konania iba v rovine nepodložených tvrdení.

V preskúmvanej veci zo spisu vyplýva, že žalobca síce ospravedlnil neúčast' na nariadenom odvolacom pojednávaní a tvrdiac dôležitý dôvod na odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. (práceneschopnosť) požiadal o odročenie vytýčeného pojednávania, samu existenciu tohto dôležitého dôvodu ale nepreukázal. Je nesporné, že ani v dovolacom konaní neoznačil dôkaz, ktorý preukazoval ním tvrdenú práceneschopnosť 30. novembra 2009. Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu bol v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. a že žalobcovi nebola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodíť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Vzhľadom na odmietnutie dovolania nepristúpil dovolací súd k posúdeniu vecnej správnosti dovolaním napadnutého uznesenia.

V dovolacom konaní boli procesne úspešní žalovaní 1/ a 2/ a vzniklo im právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali

návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy tohto konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. júla 2011

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková